Dos.nr.2ps-205/23

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

20 februarie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Gheorghe Stratulat
Grefier Mihaela Blanovschi

examinând în ședință publică cauza civilă, la cererea depusă de Drăguțan Petru privind constatarea faptului acceptării succesiunii, persoană interesată Muntean Maria și Ozogur Ana,-

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

1. La 31 martie 2023, Drăguțan Petru, a depus cerere de chemare în judecată privind constatarea faptului acceptării succesiunii, persoană interesată Muntean Maria, Draguțan Marcela și Ozogur Ana, prin care a solicitat :constatarea faptului acceptării, prin intrarea reală și tacită în posesie, de către Petru .Draguțan a.n. *****, IDNP *****, a succesiunii patrimoniului succesoral rămas după decesul fratelui său- ***** și decedat la ***** constituit din casa de locuit ***** și construcția accesorie *****- ambele din *****; recunoașterea dreptului de proprietate al lui Petru Draguțan, a.n. a.n. *****, IDNP *****, prin succesiune legală, asupra casei de locuit ***** și construcția accesorie nr. cadastral *****- ambele din *****.
2. În motivarea acțiunii, menționează că, petiționarul s-a născut la *****, *****, în familia lui Vasile Draguțan și Maria Draguțan. De asemenea, în familia acestora, s-a născut și copiii: Ion Draguțan, a.n.*****; Tatiana Draguțan (după căsătorie-Carpova), a.n. *****; *****, a.n. *****.
3. Relatează că, la 12 octombrie 2007, în ***** a decedat fratele petiționarului *****. După decesul acestuia n-a fost deschis dosar de moștenire atât Republica Moldova, cât și în Federația Rusă, fiind atestată avere succesorală formată din casa de locuit ***** și construcția accesorie *****- ambele din *****.

4. Susține că, aceste imobile au fost dobândite de către defunct prin succesiune legală, fiind imobile care anterior au aparținut părinților lui, precum și ținând cont de faptul că pe parcursul vieții sale, între ***** și membrii familiei sale s-au înrăutățit relațiile (aceștia n-au acceptat succesiunea tatălui lor), de fosta casă părintească (averea succesorală sus-numită) a avut grijă petiționarul, Petru Draguțan.
5. În acest sens, este relevantă informația eliberată de Primăria, or. Durlești (scrisoarea nr. *****), conform căreia nimeni n-a achitat impozitul funciar, cât și cel pe bunul imobil, nedeținând informația despre persoanele care locuiesc de facto și de iure pe str. Rediul Mare, 15 din această localitate.
6. Reține că, pentru a nu admite înrăutățirea stării tehnice a imobilelor menționate, petiționarul a decis transmiterea acestora în anul 2016, temporar, în folosință gratuită nepotului său, Marin Draguţan a.n. *****, pentru a locui cu familia sa - concubina Bunduchi Victoria a.n. ***** IDNP ***** şi fiica lor comună - Draguţan Marina a.n. *****. În acest sens, Marin Draguţan s-a asumat să suporte cheltuielile de întreținerea curentă a imobilelor, precum şi cele privind consumul de servicii comunale.
7. Totodată, susține că, aceste circumstanțe se confirmă prin declarațiile notariale întocmite din numele surorii petiționarului Carpova Tatiana, cât şi din numele personal a lui Marin Draguţan, anexate la prezenta cerere de judecată. La fel, în susținerea prezentei acțiuni, este prezentată procura lui Draguţan Ion, fratele petiționarului, anexată la prezenta cerere.
8. Relatează că, în vederea obținerii dreptului de proprietate asupra averii succesorale sus-numite, petiționarul a decis să depună prezenta cerere, prin care să fie constatat faptul acceptării moștenirii rămase după decesul fratelui său, or, în condițiile Codului civil al RM, în vigoare până la 01.03.2019, acceptarea-moștenirii urma să fie exercitată prin depunerea la notar a declarației de acceptare în termen de 6 luni după decesul defunctului, ceea ce n-a avut loc (fapt confirmat prin scrisorile de răspuns ale autorităților competente ale Federației Ruse şi Republicii Moldova, copii anexate la prezenta cerere).
9. Reține că, dreptul petiționarului de accepta moștenirea rămasă după decesul fratelui său, este reglementat prin art. 1500 alin. (1) lit. b), cât şi art. 1501 ale Codului de procedură civilă, conform cărora frații, în calitate de colaterali privilegiați, sânt moștenitori de clasa a II-a în cazul succesiunii legale şi sânt chemați la succesiune legală dacă moștenitorii din clasa I nu acceptă succesiunea.
10. Ținând cont de faptul că defunctul a avut 3 copiii (la moment toți majori), aceștia au fost supuși (specificați în textul prezentei cereri) pentru a participa la examinarea acțiunii depuse din numele petiționarului, Draguţan Petru, în calitate de persoane interesate pentru a nu fi lezați în drepturi.
11. Reține că, datele copiilor majori a lui *****, precum şi ultimul domiciliu al acestuia (*****) au fost confirmate de Agenția Servicii Publice prin scrisoarea***** anexate

în copii la prezenta cerere. Date despre soția defunctului în Registrul de stat al populației nu se atestă.

12. *Inter alia*, acțiunea este întemeiată pe articolele 1433, 1443, 1444, 1500, 1501, 1516 Cod civil; articolele 41^1,166, 167, 279, 284, 462^1 Cod de procedură civilă.
13. Prin Încheierea din 06 aprilie 2023, cererea de chemare în judecată depusă de Draguțan Petru, persoane interesate Munteanu Maria, Ozogur Ana și Draguțan Marcela privind constatarea faptului acceptării succesiunii, a fost stabilită în procedura generală contencioasă, cu numirea ședinței de pregătire a cauzei pentru dezbaterile judiciare pentru 03 octombrie 2023, ora 09:30. (f.d.34)
14. La 20 februarie 2024, persoana interesată Muntean Maria a concretizat acțiunea pe baza declarației expuse de Draguțan Lidia, care menționează că Draguțan Marcela a decedat în străinătate.
15. Cererea de concretizare persoane interesate Muntean Maria și Ozogur Ana, a fost pusă pe rol, prin Încheierea protocolară din 20 februarie 2024. (f.d.39)
16. La 20 februarie 2024, reprezentantul petiționarului, avocatul Otgon Igor, a concretizat obiectul acțiunii, prin excluderea pct. 3 din cerințe.
17. Cererea de concretizare a obiectului acțiunii, a fost pusă pe rol prin]ncheierea protocolară din 20 februarie 2024. (f.d.40)

Elucidarea poziției și prezenței participanților la proces:

18. În ședință de judecată, petiționarul Draguțan Petru nu s-a prezentat, fiind reprezentat de avocatul Otgon Igor, care a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată pe motivele de fapt și de drept invocate.
19. În ședință de judecată, persoana interesată Muntean Maria s-a prezentat și a solicitat respingerea acțiunii.
20. În ședința de judecată, persoana interesată Ozogur Ana, nu s-a prezentat, fiind citată legal despre data, locul și ora ședinței de judecată. (f.d.36)

Aprecierea instanței de judecată a argumentelor părților și cadrul legal aplicabil situației litigioase:

21. Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, instanța de judecată ajunge la concluzia a respinge cererea de chemare în judecată, din următoarele considerente.
22. În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) şi (3) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea.
23. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel. Totodată, prevederile art. 122 alin. (1)

din Codul de procedură civilă stabilesc că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace probante nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace.

24. Conform prevederilor art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar conform prevederilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
25. În ședința de judecată s-a constatat că petiționarul Draguțan Petru, s-a născut la *****, *****, în familia lui Vasile Draguțan și Maria Draguțan, fapt confirmat prin extrasul de pe actul de naștere. (f.d.11)
26. Totodată, în familia acestora, s-a născut și copiii: Ion Draguțan, a.n.*****; Tatiana Draguțan (după căsătorie-Carpova), a.n. *****; *****, a.n. *****.
27. Succesiv, se atestă că***** s-a născut la *****, fiind înregistrat la domiciliu în mun. Chișinău, or. Durlești, str. Rediul Mare 15, fapt confirmat prin extrasul din registrul bunurilor imobile. (f.d.18)
28. Potrivit actelor cauzei ***** a decedat la 12 octombrie 2007, astfel, fiind radiat din evidență pe motivul decesului, fapt confirmat prin răspunsul Agenției Servicii Publice, Departamentul acte de identitate, cetățenie și evidență a persoanelor nr. 0213968 din 22.12.2022 și a certificatului de deces. (f.d.12-13,19)
29. Potrivit răspunsului Agenției Servicii Publice, Departamentul acte de identitate, cetățenie și evidență a persoanelor n***** în compartimentului rude, soț/soție sunt indicate următoarele date despre fiica-Muntean Maria, născută la *****, care este înregistrată la domiciliu în Republica Moldova, pe adresa:***** fiica-Ozogur Ana, născută la data de***** și fiica Draguțan Marcel, născută la *****, care sunt înregistrate la domiciliu în Republica Moldova pe adresa: *****, tatăl-Draguțan Vasilii și mama Drăguțan Maria. (f.d.20)
30. Potrivit răspunsului Ministerului Justiției al RM, *****, cu privire la deschiderea procedurii succesorale după decesul cet.***** survenit a data de *****, în rezultatul verificării bazei de date pe perioada 14.09.1998-08.12.2022, nu este deschisă procedură succesorală.(f.d.17)
31. Potrivit răspunsului Primăriei *****, nr. ***** impozitul pentru bunurile imobiliare cu ***** și *****, situat în *****, pentru perioada 2016-2022, conform registrului de evidență a contribuabililor la impozitele funciar și pe bunurile imobiliare, nu sunt achitate de către cet. Draguțan Petru a.n. ***** și nici de o altă persoană. Evidența

persoanelor ce locuiesc de facto și de drept la adresa menționată nu se cunoaște. (f.d. 21 verso)

32. Din cererea în procedura specială depusă de Draguțan Petru rezultă că petiționarul solicită instanței constatarea faptului acceptării succesiunii, prin intrarea în posesia averii succesorale după decesul fratelui său *****.
33. Inițial, instanța de judecată atestă că ***** a decedat la *****, astfel este incontestabil că situația juridică supusă judecății, la caz, cade sub incidența Codului civil în redacția de până la 01 martie 2019, în vigoare la acel moment.
34. În conformitate cu prevederile art. 281 alin. (2) lit. f) Cod de procedură civilă, instanţa judecă cauzele în care i se cere să constate: acceptarea unei succesiuni şi locul ei de deschidere.
35. Potrivit art. 282 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească constată faptul cu valoare juridică în cazul în care: a) acesta generează, în virtutea legii, următoarele efecte juridice: apariţia, modificarea sau încetarea unor drepturi personale sau patrimoniale ale petiţionarului; b) petiţionarul nu are o altă posibilitate de a obţine sau de a restabili documentele care ar certifica faptul juridic a cărui constatare o solicită; c) constatarea faptului nu este legată de soluţionarea unui litigiu de drept ce ţine de competenţa instanţelor judecătoreşti.
36. În acord cu art. 284 Cod de procedură civilă, în cererea de constatare a faptului cu valoare juridică se indică: a) faptul a cărui constatare se solicită şi scopul solicitării; b) cauza imposibilităţii de a obţine documentele cuvenite sau de a reconstitui cele pierdute; c) probele care confirmă faptul şi care adeveresc imposibilitatea obţinerii documentelor necesare sau reconstituirii pe cale extrajudiciară a documentelor pierdute, confirmând respectarea procedurii prealabile în cazurile stabilite de lege. Probele care confirmă circumstanţele expuse de petiţionar se anexează la cerere. În cazul în care petiţionarul se află în imposibilitate de a prezenta actul de identitate, instanţa examinează posibilitatea stabilirii identităţii acestuia.
37. În această ordine de idei, instanța notează că potrivit prevederilor art.1440 Cod Civil, succesiunea se deschide în urma decesului persoanei fizice sau declarării morţii ei de către instanţa de judecată. Momentul deschiderii succesiunii se consideră cel al decesului persoanei care a lăsat moştenirea sau data rămânerii definitive a hotărârii judecătoreşti privind declararea morţii lui.
38. Dispoziţiile art. 1516 alin. (2) şi (3) din Codul civil statuează că, succesiunea este acceptată de succesor indiferent de faptul dacă este testamentar sau succesor legal. Succesiunea se consideră acceptată când moştenitorul depune la notarul de la locul deschiderii succesiunii o declaraţie de acceptare a succesiunii sau intră în posesiunea patrimoniului succesoral.
39. Prin urmare, succesiunea se consideră acceptată când moştenitorul depune la notarul de la locul deschiderii succesiunii o declaraţie de acceptare a succesiunii sau intră în

posesiunea patrimoniului succesoral. Or, regula generală de dobândire a succesiunii constă în faptul că, pentru a o dobândi, moștenitorul, fie testamentar sau legal, trebuie s-o accepte.

40. Acceptarea succesiunii este un act juridic unilateral prin care moştenitorul îşi exprimă propria sa voinţă de a primi moştenirea şi, respectiv, de a deveni în viitor proprietarul bunului moştenit. Legislația civilă prevede două modalități de acceptare a succesiunii: prima – succesiunea se consideră acceptată când moştenitorul depune la notarul de la locul deschiderii succesiunii o declaraţie de acceptare a succesiunii şi a doua – succesiunea se consideră acceptată când moştenitorul intră în posesiunea patrimoniului succesoral.
41. La caz, se atestă că potrivit răspunsului Ministerului Justiției al RM, *****, cu privire la deschiderea procedurii succesorale după decesul cet.***** survenit a data de *****, pe perioada 14.09.1998-08.12.2022, nu a fost deschisă procedură succesorală. (f.d.17)
42. Cu privire la a doua modalitate, instanța ia în considerație că, cererea cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii şi a locului ei de deschidere se judecă de către instanță în ordinea procedurii speciale, conform dispozițiilor Capitolului XXIV Cod de procedură civilă şi numai în cazul în care organul, care efectuează acţiuni notariale, nu este în drept să elibereze petiţionarului certificat de moştenitor din lipsa sau din insuficienţa documentelor corespunzătoare, necesare pentru confirmarea în procedura notarială a faptului de intrare (aderare) în posesiunea averii succesorale. Respectiv, moştenitorul este în drept să înainteze în instanță sau acţiune de prelungire a termenului de acceptarea succesiunii în procedura contencioasă sau să depună cerere de constatare a faptului acceptării unei succesiuni şi a locului ei de deschidere în procedură specială.
43. Instanța reține că Draguțan Petru invocă acceptarea tacită a succesiunii rămasă după decesul defunctului ***** prin intrarea în posesia patrimoniului succesoral, în acest sens prezentând instanței: - declarațiile lui Carpova Tatiana și Draguțan Marin, prin care ultimii confirmă că ultimul a acceptat moștenirea respectivă, prin intrarea în posesie a acesteia exercitând din numele propriu și fiind responsabil de efectuarea lucrărilor de reparație curente, plata serviciilor comunale, a taxelor de stat și impozitelor pe imobil, trasnmiterea în folosință a imobilelor începând cu anul 2016 lui Draguțan Marin, anul nașterii *****, pentru a locui cu familia sa. De asemenea, susțin că Draguțan Petru și-a asumat toate grijile, inclusiv cheltuielile legate de tratamentul, apoi cele referitoare la înmormântarea lui ***** pe teritoriul Federației Ruse. (f.d.26-27)
44. Prin prisma celor menționate supra, instanța pune la îndoială faptul locuirii în bunul imobil a lui Draguțan Petru şi după decesul defunctului şi eventuala îngrijire/posedare/folosire/întreținere a bunurilor imobile de către petiționar. Or, acest

fapt derivă din răspunsul Primăriei *****, nr. *****, prin care se atestă că impozitul pentru bunurile imobiliare cu ***** și *****, situat în *****, pentru perioada 2016-2022, conform registrului de evidență a contribuabililor la impozitele funciar și pe bunurile imobiliare, nu sunt achitate de către cet. Draguțan Petru a.n. ***** și nici de o altă persoană. Evidența persoanelor ce locuiesc de facto și de drept la adresa menționată nu se cunoaște. (f.d. 21 verso)

45. Totodată, din conținutul declarațiilor se atestă că bunul imobil vizat, până în anul 2016 nu a locuit nimeni, fapt care confirmă încă odată lipsa acceptării succesiunii de către Draguțan Petru, având în vedere că defunctul a decedat la *****.
46. Mai mult ca atât, în cadrul ședinței de judecată persoanele interesate Muntean Maria și Ozogur Ana, care sunt fiicele defunctului***** și respectiv, moștenitorii legali de gradul I au solicitat respingerea cererii în procedură specială.
47. În circumstanțele descrise din speță, instanța constată că nu sunt întrunite condițiile solicitării constatării faptului acceptării succesiunii, prin intrarea reală și tacită în posesie de către Draguțan Petru, or, reclamantul nu a prezentat absolut nici o probă pertinentă și concludentă ce ar permite a constată faptul posesiei directe a bunului indicat, circumstanță ce ar determina acceptarea tacită și reală a succesiunii.
48. Având în vedere cele enunțate supra, instanța de judecată ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de Drăguțan Petru privind constatarea faptului acceptării succesiunii, persoană interesată Muntean Maria și Ozogur Ana.
49. În conformitate cu art. art. 238-241, art.281 al.(2) lit. f), art.285 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge ca neîntemeiată cererea depusă de Drăguțan Petru privind constatarea faptului acceptării succesiunii, persoană interesată Muntean Maria și Ozogur Ana.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței, judecătorul — Gheorghe Stratulat